

CYFARFOD	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
DYDDIAD	12 Chwefror 2019
PWNC	Adroddiadau Blynyddol Aelodau Etholedig
PWRPAS	Ystyried unrhyw addasiadau i'r adroddiadau a threfniadau eu llunio.
AWDUR	Vera Jones Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd

1. CEFNDIR

1.1 Mae'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd eisoes yn ymwybodol fod Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn nodi:

Rhaid i awdurdodau lleol wneud trefniadau:

- I bob person sy'n aelod o'r awdurdod i lunio adroddiad blynyddol ynghylch gweithgareddau'r person fel aelod o'r awdurdod yn ystod y flwyddyn y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi,
- i bob person sy'n aelod o weithrediaeth yr awdurdod lunio adroddiad blynyddol ynghylch gweithgareddau'r person fel aelod o'r weithrediaeth yn ystod y flwyddyn y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi; ac
- i'r awdurdod gyhoeddi pob adroddiad blynyddol sy'n cael ei lunio gan ei aelodau a chan aelodau ei weithrediaeth.

1.2 Bwriad yr Adroddiadau Blynyddol gan yr Aelodau Etholedig yw gwella cyfathrebu rhyngddynt â'r cyhoedd. Mae'r adroddiadau yn gyfrwng i wella dealltwriaeth y cyhoedd o'r hyn y mae eu haelodau lleol yn ei wneud a'r rôl bwysig sydd ganddynt, gan alluogi'r cyhoedd i ddod o hyd i wybodaeth am weithgarwch eu cynghorydd lleol.

1.3 I atgoffa'r Aelodau, mae'r canllawiau gwreiddiol a dderbyniwyd ar gyfer llunio adroddiadau blynyddol wedi eu cynnwys yn **Atodiad A**.

1.4 Bydd aelodau'r pwyllgor yn ymwybodol fod cryn son wedi bod am yr adroddiadau blynyddol yn y papur ymgynghorol ar Fil drafft Llywodraeth Leol (Cymru) a gyhoeddwyd ar gyfer ymgynghori ar 24ain Tachwedd 2015, oedd yn crybwyll y byddai creu adroddiadau blynyddol yn dod yn fandadol.

1.5 Fodd bynnag, nid oedd son am Adroddiadau blynyddol gan aelodau etholedig yn yr ymgynghoriad diweddaraf i ddiwygio llywodraeth leol (mis Mai 2018), sef dogfen Ymgynghorol Papur Gwyrdd "**Cryfhau Llywodraeth Leol : Cyflawni dros ein Pobl.**"

- 1.6 Felly rydym yn parhau i ddisgwyl arweiniad pellach, a bydd yn ofynnol ymateb i unrhyw ofynion pan fyddant yn glir.

2. ADRODDIADAU BLYNYDDOL DROS Y BLYNYDDOEDD DIWETHAF

- 2.1 Mae'r niferoedd adroddiadau blynyddol sydd wedi eu cyhoeddi wedi amrywio dros y blynyddoedd gyda'r nifer uchaf (39 adroddiad) yn 2014/15. Cyhoeddwyd 16 yn 17/18.
- 2.2 Mae ffurf yr adroddiadau hefyd wedi addasu dros y blynyddoedd, yn seiliedig ar sylwadau aelodau o'r pwyllgor hwn. Gwahoddir sylwadau pellach gan aelodau'r pwyllgor er mwyn paratoi ac addasu ar gyfer creu adroddiadau 18/19.
- 2.3 Yn ogystal, rydym hefyd wedi ceisio addasu ein trefniadau mewnol i hwyluso'r broses o greu'r adroddiadau. Rydym eisoes wedi adnabod trefniadau gwahanol ar gyfer y flwyddyn i ddod er mwyn sicrhau cyhoeddi'r adroddiadau yn hwylus.
- 2.4 Gellir gweld yr adroddiadau trwy ddilyn y ddolen isod:
<https://www.gwynedd.llyw.cymru/cy/Cyngor/Cynghorwyr-a-phwyllgorau/Sut-maer-Cyngor-yn-gweithio/Adroddiadau-Blynyddol.aspx>

3. AMSERLEN A CHAMAU NESAF

- 3.1 Un mater sydd yn creu her yn flynyddol yw amserlen. Gweler isod yr amserlen arferol sy'n cael ei chreu.
- **Erbyn diwedd Ebrill** - Bydd swyddogion y Gwasanaeth Democrataidd yn gohebu gyda holl Aelodau'r Cyngor i'w hatgoffa o'r canllawiau ynghyd â chylchredeg templed ar gyfer llunio'r adroddiad blynyddol.
 - **Erbyn diwedd Mai** - Gofynnir i Aelodau gyflwyno adroddiadau drafft mewn un iaith i'r Gwasanaeth Democrataidd ar gyfer eu gwirio. Yn dilyn cytuno ar y fersiwn derfynol bydd y Gwasanaeth yn trefnu cyfieithiad o'r adroddiad blynyddol.
 - **Erbyn diwedd Gorffennaf** – Cwblhau a chyhoeddi'r adroddiadau blynyddol ar wefan y Cyngor.
- 3.2 Teg yw nodi nad ydym wedi llwyddo i gadw at yr amserlen uchod dros y blynyddoedd diwethaf.
- 3.3 Fodd bynnag, credaf fod angen trefniadau clir ar gyfer y gwaith, sy'n cynnwys amserlen realistig. Gofynnir i'r aelodau am eu sylwadau ar yr amserlen.

4. ARGYMHELLIAD:

Gofynnir i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd:

(i) ystyried yr uchod a chynnig sylwadau ar y drefn